

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Tdo/17/2017                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 5113010529                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 28.03.2017                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Pavol Farkaš             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2017:5113010529.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28. apríla 2017, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Štefana Harabina v trestnej veci proti obvinenému J. A., pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 5. augusta 2014, sp. zn. 1To/50/2014, takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného J. A. s a o d m i e t a .

### Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina z 10. júna 2014, sp. zn. 28T/65/2013, bol obvinený J. A. uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe ako je to uvedené v jeho výrokovej časti.

Za to bol obvinenému podľa § 208 ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 6 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Žiline uznesením z 5. augusta 2014, sp. zn. 1To/50/2014, podľa § 319 Tr. por., ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto uzneseniu Krajského súdu v Žiline podal obvinený dňa 10. novembra 2014, prostredníctvom obhajkyne JUDr. Anny Šeligovej dovolanie, ktoré bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. marca 2015, sp. zn. 1 Tdo 4/2015 podľa § 382 písm. c/ odmietnuté.

Dňa 16. februára 2017 podal obvinený opätovne dovolanie prostredníctvom obhajca JUDr. Petra Kvaka,

ktoré odôvodnil tým, že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, ďalej, že vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a napokon tým, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia (dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, e/, g/, i/ Tr. por.).

Obvinený v dovolaní konkrétne namietal nedostatočne zistený skutkový stav veci a zákonnosť vykonania niektorých dôkazov. Za základ nezákonnosti považuje skutočnosť, že mu doposiaľ nebolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia. Podľa jeho názoru sa jedná o „neprekonateľnú prekážku zákonnosti celého trestného konania, ktoré vyústilo do odsudzujúceho rozhodnutia. Jeho odsúdenie je založené na dôkazoch, ktoré trpia vadou absolútnou, nakoľko sú nezákonné od počiatku a túto vadu nie je možné odstrániť žiadnym procesne prijateľným spôsobom". Uvedeným pochybením bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. teda, že zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu, obvinený odôvodnil v podstate tvrdením, že súd nevykonával „ani jeden ním navrhnutý dôkaz na jeho obranu, čím podľa jeho názoru zásadne procesne pochybil a porušil § 2 ods. 10 Tr. por., ako aj právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Prezentoval názor, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by svojím konaním naplnil skutkovú podstatu zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., teda súd nesprávne subsumoval jeho konanie pod príslušnú skutkovú podstatu. Zastáva názor, že jeho vina nebola jednoznačne preukázaná. V tejto časti odôvodnenia obvinený poukázal na niektoré konkrétne vo veci vykonané dôkazy, najmä výpoveď poškodenej T. B. st., ako aj skutkové okolnosti nimi preukazované.

Obvinený ďalej dôvodil, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. je naplnený tým, že „predsedníčka senátu JUDr. Erika Bebčáková svojím vystupovaním na hlavnom pojednávaní, svojimi vyjadreniami na jeho osobu rozhodne neposkytla dostatočné záruky, že rozhodovala ako nezávislá a nestranná". V danej súvislosti poukázal na články 46 ods. 1 a 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, viaceré konkrétne nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky a rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu.

Z vyššie uvedených dôvodov dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom vyslovil porušenie zákona v zmysle dôvodov dovolania a súčasne, aby zrušil rozhodnutia okresného a krajského súdu, a aby dovolací súd po zrušení napadnutých rozhodnutí prikázal Okresnému súdu Žilina ako prvostupňovému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Navrhol, aby súčasne s prikázaním veci súdu prvého stupňa na nové prerokovanie a rozhodnutie nariadil, aby súd vec rozhodol v inom zložení.

Podľa § 372 ods. 2 Tr. por. ten koho dovolanie bolo zamietnuté, nemôže v tej istej veci podať ďalšie dovolanie: obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 nemôžu podať dovolanie ani vtedy, ak už bolo zamietnuté dovolanie podané v prospech obvineného.

Dovolací súd opakovane podané dovolanie s poukazom na stanovisko Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2014, sp. zn. PLz. ÚS 3/2014-24 v zmysle vyššie citovaného ustanovenia neodmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným J. A. dňa 16. februára 2017 nie je dôvodné.

Obvinený J. A. primárne namietal, že malo byť zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu

(§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ), ako aj, že napadnuté rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom tým, že mu počas celého trestného konania až do súčasnosti nebolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia, ktorú skutočnosť považuje za „prekážku zákonnosti celého trestného konania“ a následne od toho odvodzuje nezákonnosť všetkých vo veci vykonaných dôkazov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, po preštudovaní spisového materiálu zistil, že uvedená dovolacia námietka obvineného nie je pravdivá a je v rozpore s skutočnosťou. Zo strany č. 1. 8 vyšetrovacieho spisu (p. v.) je nepochybne zrejmé, že uznesenie vyšetrovateľa PZ zo 6. decembra 2012 ČVS: ORP-1224/1-OVK-ZA-2012 o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Tr. por. a vznesení obvinenia obvinenému J. A. podľa § 206 ods. 1 Tr. por. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák.mu bolo dňa 6. decembra 2012 doručené. Z osvedčenia o doručení (z návratky doručenky), ktorá je k uzneseniu pripojená vyplýva, že prevzatie uznesenia v uvedený deň obvinený potvrdil vlastnoručným podpisom a ešte v ten istý deň ho napadol sťažnosťou, ktorá bola uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry Žilina zo 7. decembra 2012, sp. zn. 3Pv 1030/12 zamietnutá (č. 1. 10-12 vyšetrovacieho spisu).

Pokiaľ ide o námietku obvineného založenú na tvrdení, že súd nevykonával ani jeden ním navrhovaný dôkaz, z relevantných častí trestného spisu je zrejmé, že ani toto tvrdenie obvineného nie je pravdivé. V priebehu konania na súde prvého stupňa obvinený žiadal o zastavenie trestného stíhania. Z obsahu zápisnice o hlavnom pojednávaní zo 6. marca 2014 (č. 1. 690-701 súdneho spisu) vyplýva, že predsedníčka senátu sa jeho návrhom zaoberala, uviedla dôvody pre ktoré návrhu obvineného nevyhovela a ozrejmla ďalší procesný postup. S prehratím obrazovo-zvukových záznamov z výsluchov maloletých osôb a s čítaním výpovedí viacerých svedkov obvinený súhlasil. Na hlavnom pojednávaní 10. júna 2014 obvinený žiadal o vypočutie vyšetrovateľa polície mjr. Mgr. X. F.. O tomto jeho návrhu bolo v zmysle § 272 ods. 3 Tr. por. lege artis rozhodnuté odmietnutím vykonania dôkazu a toto rozhodnutie bolo odôvodnené.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemožno vyvodzovať, len zo skutočnosti, že súd nevykonával všetky dôkazy, ktoré navrhol obvinený, prípadne, že vykonané dôkazy súd nevyhodnotil podľa jeho predstáv. Je výlučne na úvahe súdu, ktoré dôkazy vykoná a tieto následne vyhodnotí podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvažovaní všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

Proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania), je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Zásada voľného hodnotenia dôkazov, vybudovaná na vnútornom presvedčení orgánov činných v trestnom konaní znamená teda myšlienkovú činnosť, ktorá vytvára pre súd možnosť dostatočného priestoru v rámci vlastnej úvahy k tomu, aby sám určil rozsah dokazovania a vykonával prípadnú selekciu navrhovaných dôkazov procesnými stranami v obsahovom kontexte významu navrhovaných dôkazov niektorou z procesných strán v porovnaní s množstvom, kvalitou a závažnosťou tých dôkazov, ktoré už boli vo veci vykonané.

Z uvedených dôvodov dovoláciu námietku obvineného, spočívajúcu v tvrdení, že súd odmietol vykonať navrhovaný dôkaz je preto treba považovať z hľadiska naplnenia niektorého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. za irelevantnú.

V daných súvislostiach najvyšší súd konštatuje, že nie je možné v postupe orgánov činných v trestnom konaní vidieť žiadne porušenie zákonných záruk spravodlivého procesu.

Obsah trestného spisu neposkytuje žiaden podklad o tom, že by vyšetrovateľ v rámci prípravného konania a okresný, resp. krajský súd pri vykonávaní úkonov súdneho konania postupovali v rozpore s príslušnými zákonnými ustanoveniami, ako aj, že by vykonali relevantné dôkazy nezákonným spôsobom.

Obvinený uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por., teda, že vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Dovolací súd nezistil žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by nasvedčovali, že predsedníčka senátu okresného súdu JUDr. Erika Bebčáková bola vo vzťahu k obvinenému zaujatá. Z obsahu súdneho spisu je zistiteľné, že námietkami zaujatosti vznesenými obvineným v priebehu konania sa súd zaoberal a rozhodnutia v tomto smere riadne odôvodnil. Z obsahu spisu nie sú zrejmé žiadne konkrétne skutočnosti nasvedčujúce opodstatnenosti tvrdení obvineného o tom, že sudkyňa „neposkytla dostatočné záruky, že rozhodovala ako nezávislá a nestranná“. Naopak celé súdne konanie bolo vykonávané v súlade s procesnými predpismi za zachovania všetkých práv obvineného na obhajobu.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda, že rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia odôvodnil obvinený tým, že došlo k nesprávnemu posúdeniu zisteného skutku, pretože konajúce sudy vychádzali pri svojom rozhodnutí z dôkaznej situácie, v rámci ktorej nebola jeho vina v zmysle obžaloby jednoznačne preukázaná. Obvinený v danej súvislosti namietal, že súd si osvojil výpoveď predpojatej poškodenej T. B. st. a ostatných svedkov, ktorí získali informácie sprostredkované od poškodenej a poukázal aj na niektoré ďalšie skutkové okolnosti.

Obvineným napádaný skutkový stav veci, tak ako ho zistili a ustálili sudy nižšej inštancie, namietané nespáchanie skutku a proklamovaná nevina obvineného, sú dôvody stojace mimo zákonný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Z obsahu dovolania totiž vyplýva, že obvinený napáda skutkové zistenia súdov prvého a druhého stupňa. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), je viazaný zisteným skutkovým stavom veci, tak ako ho ustálili sudy nižšej inštancie. Podľa citovaného ustanovenia môže byť dovolacím dôvodom len skutočnosť, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Tu treba opätovne pripomenúť, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie je určené na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať a korigovať len súd odvolací (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len potrebné vyšetrovanie v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatníím tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolací súd je preto viazaný zistením skutkového stavu veci ako ho zistil a ustálil okresný súd, s ktorého závermi sa stotožnil aj krajský súd. V predmetnej trestnej veci to znamená, že pre dovolací súd

je rozhodujúce zistenie, podľa ktorého obvinený J. A. spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku prvostupňového súdu.

Na základe vyššie uvedeného možno zhrnúť, že dovolaním nie je možné primárne napádať skutkové okolnosti prípadu a na základe toho vyvodzovať nesprávnu kvalifikáciu skutku. Zákon v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. pripúšťa možnosť podania dovolania len v prípade, kedy na základe správne a úplne zisteného skutkového stavu veci bolo použité nesprávne právne posúdenie skutku alebo z dôvodu, že rozhodnutie bolo založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda nie je daný.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného J. A. nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí odmietol.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.